

ul. Strzegomska 42 j /14, 53-611 Wrocław, Polska
www.geoplan.com.pl, email: info@geoplan.com.pl
tel/fax. (+48)71/3590509, kom. 0501475117
NIP 8981635959, REGON 932773864

GEOPLAN

Inwestor:
GMINA BIERUŃ
ul. Rynek 14
43 – 150 Bieruń

Temat:
MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
TERENU POŁOŻONEGO W REJONIE ULIC: JAGIEŁŁY,
KRÓLOWEJ JADWIGI, WĘGLOWEJ

Zakres dokumentów:
Prognoza oddziaływania na środowisko

Data:
14 kwietnia 2019 r.

Zespół autorski:
mgr inż. Adrian Luszka – upr. Z-381/KW/247/2014 główny projektant
mgr inż. Katarzyna Matusiak - projektant
mgr inż. Maciej Niźborski - projektant
mgr Tomasz Miłowski - spec. z zakresu ochrony środowiska
mgr inż. Ewa Smolińska - mł. as. projektanta

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE.....	4
1.1	CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	4
1.2	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	5
1.3	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU ..	5
1.4	USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	6
2.	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA	7
2.1	POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE	7
2.2	BUDOWA GEOLOGICZNA	7
2.3	WODY POWIERZCHNIOWE	8
2.4	WODY PODZIEMNE	9
2.5	KLIMAT I WARUNKI TOPOKLIMATYCZNE	10
2.6	UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE, OSIADANIA TERENU NA SKUTEK EKSPLOATACJI GÓRNICZEJ.....	11
2.7	GLEBY	12
2.8	ZASOBY NATURALNE	12
2.9	PRZYRODA OŻYWIONA	17
2.10	OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R. ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE	13
2.11	KRAJOBRAZ	13
2.12	ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	13
2.13	STAN POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	12
2.14	JAKOŚĆ KLIMATU AKUSTYCZNEGO	12
3.	OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	13
4.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	13
5.	SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU.....	14
5.1	WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE	14
5.2	WPŁYW NA WODY PODZIEMNE	14
5.3	WPŁYW NA KLIMAT	14
5.4	WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU	15
5.5	WPŁYW NA GLEBY	15
5.6	WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE	15
5.7	WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ	15
5.8	WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R. I NA KORYTARZE EKOLOGICZNE	16
5.9	WPŁYW NA KRAJOBRAZ.....	16
5.10	WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	16
5.11	WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW.....	17
5.11.1	JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	17
5.11.2	KLIMAT AKUSTYCZNY	17
5.11.3	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	18
5.11.4	GOSPODARKA ODPADAMI	18
5.11.5	TERENY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ.....	19
5.11.6	ZAGROŻENIE RUCHAMI MASOWYMI ZIEMI.....	19
6	PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	19
7	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	19
8	MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000.....	20

9	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	20
10	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	21
11	LITERATURA.....	25
12	DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA.....	25

Spis rysunków

- Rys. 1 Położenie geograficzne
- Rys. 2 Wskazanie terenów z możliwością urbanizacji

Oświadczenie zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 ze zm.).

Oświadczam, że ja, Tomasz Miłowski spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 1 i 2 ww. ustawy: w 2003 r. ukończyłem studia wyższe z dziedziny geologii oraz w 2011 r. studia podyplomowe z zakresu prawnych problemów górnictwa i ochrony środowiska. W latach 2005 – 2019 wykonałem lub brałem udział w wykonaniu kilkuset prognoz oddziaływania na środowisko, raportów oddziaływania na środowisko oraz innych opracowań dotyczących ochrony środowiska. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko sporządzonego w 2019 r. projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Bierunia dla terenu położonego częściowo w Bijasowicach i częściowo w Bieruniu Nowym, w rejonie ulic Jagiełły, Królowej Jadwigi, Węglowej.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w planie kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy – a jeśli tak to w jakim stopniu – naruszą zasady prawidłowej gospodarki zasobami naturalnymi. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenów ma formę prognozy. Nie jest ona dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą ich realizacja na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejszy dokument został sporządzony w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

a) zawiera:

- ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

b) określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska,
- potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione;

c) przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
- możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Bierunia powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego, przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13 września 2016 r., poz. 4619);
- Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Bierunia, przyjęta uchwałą Nr IV/1/2013 Rady Miejskiej w Bieruniu z dnia 25 kwietnia 2013 r.;
- Uchwała Nr VIII/10/2005 Rady Miejskiej w Bieruniu z dnia 28 lipca 2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w rejonie ul. Królowej Jadwigi – mpzp obowiązujący w zachodniej i centralnej części analizowanego obszaru;
- Uchwała Nr V/3/2008 Rady Miejskiej w Bieruniu z dnia 29 maja 2008 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ul. Majowej, Porąbek i Jagiełły – mpzp obowiązujący we wschodniej części obszaru objętego mpzp;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Bierunia opracowane przez firmę EKOID, Katowice 2010 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla całego miasta Bierunia, Geologic Tomasz Miłowski, Rybnik, grudzień 2016 r.;
- Waloryzacja przyrodnicza gminy Bieruń, Zakład badawczo-Usługowy „Ekos”, Bieruń, 2012 r.

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zapoznano się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do planu;
- zapoznano się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą;
- dokonano oceny projektu MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych;
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą w marcu 2019 r.;
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska.

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Sporządzając niniejszą prognozę, nie dostrzeżono celów ochrony środowiska określonych w przepisach prawa międzynarodowego, wspólnotowego oraz krajowego, które odnosiłyby się bezpośrednio do obszaru objętego sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, tak pod względem geograficznym, jak i funkcjonalnym. Należy jednak zwrócić uwagę na to, że prawodawstwo krajowe, międzynarodowe i wspólnotowe w sposób mniej lub bardziej abstrakcyjny formułuje określone zasady postępowania (np. nakazy i zakazy). Odnoszą się one również do zagadnień z zakresu ochrony środowiska związanych ze stanowieniem prawa miejscowego.

Do najważniejszych i uwzględnionych w projekcie planu aktów prawnych szczebla krajowego, zawierających cele ochrony środowiska, należą:

- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 ze zm.),
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 992 ze zm.),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 799 ze zm.),
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1566 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1454 ze zm.),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1405 ze zm.).

Podkreślenia wymaga fakt, że jednym z podstawowych celów wspólnotowych w zakresie udziału społeczeństwa w ochronie środowiska oraz oceny wpływu na środowisko planów i programów jest przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji projektowanego dokumentu w oparciu o przepisy rozdziału 1 działu IV ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, uwzględniającej dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. U. UE. L. 01. 197. 30). W granicach sporządzenia mpzp nie ma obszarów sieci Natura 2000, których podstawą wyznaczania są przepisy prawa wspólnotowego – tzw. Dyrektywy Ptasiej i Siedliskowej. Podsumowując, zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, które w świetle art. 15 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 1945 z późn. zm.) obligatoryjnie ustala się w planie, oparte są na normach prawa krajowego, zgodnych z prawem wspólnotowym oraz międzynarodowym.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego opracowywany jest na podstawie uchwały Nr II/3/2018 Rady Miejskiej w Bieruniu z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulic: Jagiełły, Królowej Jadwigi, Węglowej. Celem jego realizacji jest dostosowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej do założeń aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Bierunia, przyjętej uchwałą Nr IV/1/2013 Rady Miejskiej w Bieruniu z dnia 25 kwietnia 2013 r., z uwzględnieniem bieżących potrzeb w zakresie obsługi komunikacyjnej. W projekcie mpzp ustalono następujące przeznaczenia terenów:

- MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- MN-U – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej;
- MW/U – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z towarzyszącą zabudową usługową;
- U – teren zabudowy usługowej;
- US – teren usług sportu i rekreacji;
- ZP – teren zieleni urządzonej;
- ZNU – teren zieleni nieurządzonej;
- R – teren rolniczy;
- WS – teren wód powierzchniowych śródlądowych;
- KPR – teren komunikacji pieszo-rowerowej;
- KDZ – teren dróg publicznych klasy zbiorczej;
- KDL – teren dróg publicznych klasy lokalnej;
- KDD – teren dróg publicznych klasy dojazdowej;
- KDW – teren dróg wewnętrznych;

- KSp – teren parkingu;
- IK – teren infrastruktury kanalizacyjnej;

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wskazano nowe rozległe tereny pod zabudowę głównie w części zachodniej. Wśród nich wyróżniono tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z towarzyszącą zabudową usługową oraz tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W rejonie ul. Królowej Jadwigi wyznaczono tereny usług sportu i rekreacji. Z uwagi na fakt, że w zachodniej części analizowanego obszaru nie występuje zabudowa, wszystkie ww. przeznaczenia będą stanowiły nowy element zagospodarowania. Po stronie wschodniej ul. W. Jagiełły projekt planu nie wskazuje nowych rozwiązań. Możliwe będzie tu pewne dogęszczenie zabudowy jednorodzinnej. Tereny usługowe, mieszkaniowe jednorodzinne lub usługowe oraz oczyszczalnia ścieków, znajdujące się w północno-wschodniej części stanowią elementy już istniejące. Znaczącym, nowym elementem zagospodarowania będzie zaproponowana droga klasy KDZ, która przecina obszar ze wschodu na zachód. Droga ta ma docelowo stanowić połączenie z planowaną trasą S1 oraz przełożenie drogi krajowej nr 44. Projekt planu wskazuje również nowe drogi klasy dojazdowej i wewnętrznej dla obsługi rozległych terenów mieszkaniowych i usług sportu i rekreacji pomiędzy ul. Węglową, ul. Królowej Jadwigi i ul. W. Jagiełły.

W projekcie planu uwzględniono występowanie złóż węgla kamiennego oraz obszaru i terenu górniczego. Na analizowanym terenie nie występują żadne formy ochrony przyrody, ani nie był on proponowany do objęcia ochroną. Warto zaznaczyć jednak, że zadrzewienia łąkowe znajdujące się na tym obszarze cechują się podwyższonymi wartościami. W granicach opracowania nie występują tereny szczególnego zagrożenia powodzią oraz tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych. Wyznaczony został teren zagrożony powodzią i teren zalewowy, wg Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (SUiKZP) oraz obszar narażony na zalanie w wyniku eksploatacji węgla kamiennego, wg SUiKZP. W granicach planu nie ma zabytków ujętych w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego lub Gminnej Ewidencji Zabytków, ale zgodnie z ustaleniami SUiKZP wprowadzono strefę ochrony pośredniej B7. Nie występują tu również stanowiska archeologiczne. W związku z ustaleniami planu, charakterem zaproponowanych przeznaczeń oraz specyfiką terenów, które mają być poddane urbanizacji prognozuje się, że wystąpią duże zmiany w zagospodarowaniu zachodniej części obszaru. Istniejące tu zagospodarowanie rolnicze ustąpi zagospodarowaniu o charakterze miejskim. W części wschodniej natomiast nie przewiduje się wystąpienia znaczących zmian zagospodarowania, za wyjątkiem wprowadzenia drogi klasy KDZ. Droga ta ma przebiegać ze wschodu na zachód przez cały analizowany obszar. Realizacja tej inwestycji spowoduje konieczność wycinki zadrzewień o charakterze łąkowym po wschodniej stronie ul. W. Jagiełły oraz zadrzewienia śródpolnego po stronie zachodniej tej ulicy. Jej budowa znacząco wpłynie na stan przyrody ożywionej tego obszaru.

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Pod względem administracyjnym analizowany obszar o powierzchni ok. 30,67 ha, zlokalizowany jest w województwie śląskim, w mieście Bieruń, głównie w granicach Bijasowic, jedynie jego niewielka część znajduje się w granicach Bierunia Nowego. Granice terenu objętego planem od północy wyznaczają: ul. Węglowa i ul. Królowej Jadwigi. Od wschodu granica przebiega po ul. Wawelskiej i Potoku Bijasowickim. Granica południowa przebiega po niewielkiej drodze bez nazwy, bocznej odnodze ul. W. Jagiełły, następnie na zachód od tej ulicy biegnie nieregularnie, po gruntach ornych. Granica zachodnia prowadzi ul. W. Jagiełły oraz pod linią wysokiego napięcia.

W ujęciu regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego¹ niemal cały analizowany obszar znajduje się w prowincji Wyżyny Polskie (34), podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska (341), w obrębie makroregionu Wyżyna Śląska (341.1), w obrębie mezoregionu Pagóry Jaworznicke (341.14). Jedynie niewielkie skrawki wschodniej części terenu, w rejonie Potoku Bijasowickiego położone są w obrębie prowincji Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem (51), podprowincji Wyżyna

¹ Kondracki J., Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa, 2001 r.;

Podkarpacie Północne (512), w obrębie makroregionu Kotlina Oświęcimska (512.2), w obrębie mezoregionu Dolina Górnej Wisły (512.22).

2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

Gmina Bieruń położona jest w środkowej części Górnośląskiego Zagłębia Węglowego (GZW), w obrębie tzw. niecki górnośląskiej, którą wypełniają miąższe na 2000-3000 m osady morskie i molasowe karbonu dolnego (środkowy i górny turnej) i górnego (namur, westfal), leżące na bardzo starych skałach krystalicznych – wieku od prekambriu do dewonu. Granice GZW określa się właśnie zasięgiem utworów węglonośnych górnego karbonu, a miejscami także uskoków tektonicznych². Na nich zalegają utwory młodsze dolno- i środkowotriasowe, trzeciorzędowe i najmłodsze – czwartorzędowe. W budowie geologicznej analizowanego obszaru biorą udział głównie osady czwartorzędowe zalegające na pokrywie skał karbońskich, triasowych i trzeciorzędowych. Bezpośrednio na powierzchni występują osady czwartorzędowe związane z okresem zlodowaceń.

W głębokim podłożu analizowanego obszaru występują skały karbońskie. Reprezentowane są one przez piaskowce, mułowce, zlepieńce i węgiel kamienny warstw rudzkich i siodłowych tzw. górnośląskiej serii piaskowcowej **Cn²⁺³**. Na utworach karbońskich zalegają skały triasowe, są one reprezentowane przez piaskowce, mułowce i iłowce warstw świerklanieckich **Ts**, dolomity i margle **Tp³** oraz wapienie, margle i dolomity zaliczane do warstw błotnickich i gogolińskich. Utwory triasowe deponowane były w okresie triasu dolnego i środkowego.³ Na utworach triasowych zalegają zwartą pokrywają ility, mułki, piaski i piaskowce warstw skawińskich, wielickich i grabowieckich **Nb**. Wiek tych warstw to neogen.

Na powierzchni obszaru położonego na zachód od ul. W. Jagielły występują gliny zwałowe **ggQp3**, a na wschód – piaski i żwiry lodowcowe i wodnolodowcowe **g_{pz}Q_p³**. Utwory te deponowane były w okresie Zlodowacenia Środkowopolskiego.⁴ Obecnie na części terenu powierzchniowa budowa geologiczna jest przekształcona na skutek zabudowy i dominują tu utwory antropogeniczne.

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Wody płynące i stojące

Głównym ciekim, który przepływa przez analizowany teren jest Potok Bijasowicki. Płyń on wzdłuż wschodniej granicy opracowania, a następnie zakręcając na wschód dopływa bezpośrednio do Wisły. Potok Bijasowicki jest niewielkim ciekim odwadniającym terasę zalewową i nadzalewową doliny Wisły. Jest on zasilany systemem niewielkich cieków i rowów melioracyjnych, zaś sam płynie częściowo w dnie starorzecza Wisły. Brak jest danych odnośnie przepływów. Nie jest on obwałowany, uchodzi bezpośrednio do Wisły w Zabrzegu przepływając pod wałem przeciwpowodziowym rz. Wisły. Na gruntach ornych położonych po wschodniej stronie ul. W. Jagielły znajduje się kilka niewielkich rowów melioracyjnych, których odpływ skierowany jest do Potoku Bijasowickiego.

Jednolite części wód powierzchniowych

Na analizowanym obszarze nie występują cieki, które wyznaczone zostały jako JCWP (Potok Bijasowicki nie został wydzielony jako JCWP). Cały analizowany obszar znajduje się w zlewni JCWP nr PLRW20001921199 Wisła od Białej do Przemszy.

Zagrożenie powodziowe

W granicach planu miejscowego nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wskazywane przez KZGW na mapach z 2015 r. Wskazano jednak tereny narażone na zalanie w przypadku awarii wału przeciwpowodziowego. Obejmują one obszar do ul. W. Jagielły. Również studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 2013 r. wskazuje tu na występowanie zagrożeń powodziowych, m.in. zagrożeń związanych z istnieniem osiadań terenu od eksploatacji górniczej, wskazywano również na ryzyko przerwania wału, podobnie jak i na mapach

² Jureczka J. i in., 2005: Atlas geologiczno-złożowy polskiej i czeskiej części Górnośląskiego Zagłębia Węglowego. PIG, MŚ. Warszawa;

³ Kotlicy G. i S., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979 r.;

⁴ Wilanowski S., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, 1 : 50000, ark. Oświęcim, PIG 2001 r.;

KZGW z 2015 r. Należy zwrócić uwagę, że teren ten rzeczywiście został zalany w czasie wielkiej powodzi w maju 2010 r.

Ujęcia wód powierzchniowych

Na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nie znajdują się ujęcia wód powierzchniowych ani ich strefy ochronne.

2.4 WODY PODZIEMNE

Regionalizacja Hydrogeologiczna

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Kraków⁵, centralna i zachodnia część analizowanego obszaru wchodzi w skład Regionu Górnośląskiego XVI, Podregion Łaziski XVI3, w którym główny poziom użytkowy wód podziemnych znajduje się w utworach karbonu, a znaczenie podrzędne mają poziomy czwartorzędowe i triasowe. Część wschodnia wchodzi w skład Regionu Przedkarpackiego XXII, Podregion Przedkarpacko-Śląski XXII7, gdzie główny poziom użytkowy występuje w utworach czwartorzędu w dolinach rzecznych.

Użytkowe piętra wodonośne

Według Mapy Hydrogeologicznej Polski ark. Oświęcim⁶, na analizowanym terenie w profilu hydrogeologicznym występuje karbońskie piętro wodonośne. W jego obrębie wydzielono jednostkę hydrogeologiczną 3cC3II, w której stopień zagrożenia wód jest niski, a potencjalna wydajność studni wierconej wynosi <math><10 \text{ m}^3/\text{h}</math>. Na całym przedmiotowym terenie jakość wód jest średnia, wymagają one prostego uzdatniania.

Karbońskie piętro wodonośne

Poziomy wodonośne utworów karbońskich związane są z zawodnionymi piaskowcami i zlepieńcami warstw libiąskich, łaziskich i orzeskich, przy czym z uwagi na rozprzestrzenienie poszczególnych warstw, ich litologię oraz umiejscowienie dokonanych jak i projektowanych robót górniczych, decydujące znaczenie dla zawodnienia kopalni mają warstwy łaziskie, których pokłady były i są przedmiotem eksploatacji. Warstwy te generalnie zbudowane są z ławic piaskowców o różnej i zmiennej granulacji z występującymi podrzędnie pokładami węgla, często w otulinie iłowców i mułowców. Warunki hydrogeologiczne w ich obrębie rozpoznane zostały badaniami wykonanymi w otworach wiertniczych oraz prowadzonymi na bieżąco obserwacjami i pomiarami w wyrobiskach górniczych KWK „Piast”. Zasilanie warstw łaziskich z nadkładu złoża jest w dużej mierze utrudnione, z uwagi na przykrycie około 85% powierzchni obszaru szczelną pokrywą iłowców mioceńskich. Karbońskie piętro wodonośne zasilane jest jednak miejscami przez poziomy wodonośne triasu i poziomy wodonośny związany z zawodnionymi utworami dolnego opolu. W przystropowych częściach warstw karbońskich wymienione poziomy lokalnie tworzą w zasadzie jeden połączony kompleks wodonośny. Migracja wód w głąb górotworu jest jednak mocno utrudniona, gdyż współczynniki filtracji warstw karbońskich, zmienne w przedziale od ok. $6,7 \times 10^{-5}$ m/s do $9,5 \times 10^{-8}$ m/s, klasyfikują je do skał średnio przepuszczalnych i słabo przepuszczalnych. W granicach opracowania nie zinwentaryzowano ujęć wód poziomu karbońskiego.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych⁷ oraz materiałów Państwowej Służby Hydrogeologicznej w podłożu analizowanego terenu nie wydzielono głównych zbiorników wód podziemnych.

Jednolite części wód podziemnych

W podziale na jednolite części wód podziemnych (JCWPd), cały analizowany teren znajduje się w obrębie JCWPd nr 157.

⁵ Mapa Hydrogeologiczna Polski 1 : 200000, ark. Kraków Wydawnictwa Geologiczne, 1980 r.;

⁶ Gatlik J., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Oświęcim, PIG, Warszawa, 1997 r.

⁷ Skrzypczyk L. [red], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa;

Ujęcia wód podziemnych

Na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nie znajdują się ujęcia wód podziemnych ani ich strefy ochronne.

2.5 KLIMAT I WARUNKI TOPOKLIMATYCZNE

Według klasyfikacji klimatyczno-rolniczej opracowanej przez R. Gumińskiego (1948), obszar Bierunia zlokalizowany jest w południowej części dzielnicy XV (dzielnica częstochowsko-kielecka), którą charakteryzują następujące warunki:

- 1) średnia temperatura stycznia wynosi $-2 + -3,0^{\circ}\text{C}$,
- 2) średnia temperatura lipca około $15-16^{\circ}\text{C}$,
- 3) średnia temperatura roczna $7-8^{\circ}\text{C}$,
- 4) dni z przymrozkami od 112 do 130,
- 5) dni mroźnych ok. 20-40,
- 6) ostatnie przymrozki wiosenne występują najczęściej w końcu kwietnia lub na początku maja,
- 7) czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi ok. 60-80 dni,
- 8) okres wegetacyjny trwa od 200 do 210 dni,
- 9) opady atmosferyczne znacznie zróżnicowane, do 650-750 mm/rok,
- 10) przeważają wiatry południowo-zachodnie i zachodnie o prędkościach średnich 3- 4 m/s.

Warunki anemologiczne, szczególnie istotne dla przewietrzania obszaru i stanu sanitarnego powietrza (przemieszczanie zanieczyszczeń), uzależnione są od kierunku napływu głównych mas powietrza oraz modyfikowane przez rozkład zasadniczych elementów orograficznych w analizowanym obszarze. Położona na terenie Bierunia Starego stacja meteorologiczna posiada dane anemometryczne reprezentatywne dla całego regionu. Z danych IMGW za lata 1961-1990 wynika, iż w rejonie stacji Bieruń Stary dominują wiatry z sektora zachodniego (od SW do NW, ok. 49 % przypadków), znacznie mniejszy (ok. 26 %) jest udział wiatrów wschodnich. Około 19 % przypadków stanowią cisze.

Zaobserwowane na stacji IMiGW w Bieruniu Starym dla lat 1961-1990 prędkości wiatrów kształtują się przeciętnie na poziomie 2,2 m/s (średnia roczna). Średnie prędkości wiatrów z poszczególnych kierunków zmieniają się w granicach od 2,1 m/s (SE) do 3,1 m/s (SW, W). Przeciętna prędkość wiatrów z kierunku północno-zachodniego (NW) jest również wysoka i wynosi 3,0 m/s, co wskazuje, że wiatry wiejące z sektora zachodniego są silniejsze.

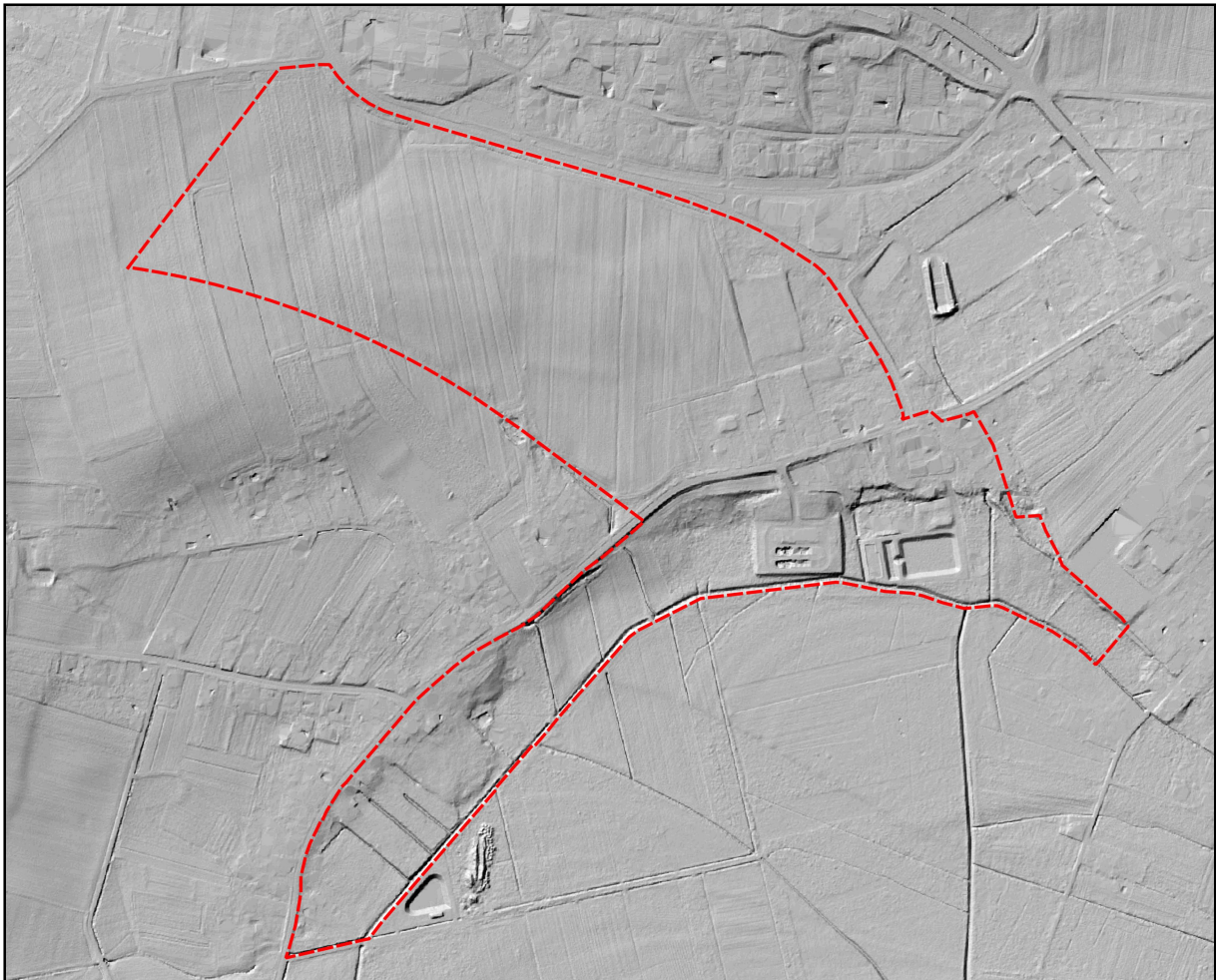
Przedstawiony wyżej układ wiatrów jest przyczyną zróżnicowanego stanu sanitarnego powietrza w regionie. Wiatry wiejące z południowego zachodu (SW) sprzyjają przewietrzaniu obszaru, obniżając poziomy stężenie zanieczyszczeń w powietrzu. Natomiast wiatry wiejące z innych kierunków powodują nanoszenie tych zanieczyszczeń nad analizowany obszar z innych części GOP-u. Przy charakterystyce klimatycznej szczególnie istotne są warunki opadowe na analizowanym obszarze, od których zależy ilość wody pozostającej w obiegu. Dla przedmiotowego planu przyjęto dane z posterunku IMGW w Bieruniu Starym, w oparciu o które obliczono wartości średnie roczne i średnie miesięczne sumy opadów dla roku normalnego (a), suchego (b) i wilgotnego (c). Średnie roczne sumy opadów atmosferycznych w Bieruniu Starym kształtują się w granicach 750 mm. Natomiast w latach ekstremalnych zanotowano następujące sumy roczne: w latach wilgotnych - 978 mm i suchych - 568 mm. Stosunek maksymalnych do minimalnych rocznych sum opadów jest bardzo wyrównany, co wskazuje na dużą stabilność warunków występowania opadów w skali regionu. W ciągu roku dominują opady w półroczu letnim. Stosunek średnich sum opadów półrocza letniego do zimowego wynosi 1,7. Średnio na analizowanym obszarze w półroczu letnim spada około 63 % rocznej sumy opadu. Maksimum opadowe występuje w lipcu, średnio po 97 mm. Niemal równie

wysokie sumy opadów mają miejsce w czerwcu (95 mm) i sierpniu (87 mm), zaś minima opadowe – w lutym i styczniu, kiedy notuje się opady w granicach 40 mm.

2.6 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE, OSIADANIA TERENU NA SKUTEK EKSPLOATACJI GÓRNICZEJ

Ukształtowanie terenu

Ukształtowanie analizowanego terenu jest zróżnicowane, co wynika z położenia na styku dwóch odmiennych mezoregionów: Pagórow Jaworznickich na zachodzie i Doliny Górnej Wisły na wschodzie. W części zachodniej wyróżnia się wyniesienie z kulminacją w rejonie połączenia ul. Węglowej i ul. Św. Barbary. Teren ten stanowi fragment wysoczyzny morenowej płaskiej, zaś jej skłon jest częścią równiny wodnolodowcowej. Na wschód od ul. W. Jagiełły rozciąga się płaski nadzalewowy taras akumulacyjny rzeki Wisły. Potok Bijasowicki wyznacza prawdopodobnie koryto dawnego meandru tej rzeki. Powierzchnia terenu opada wyraźnie w kierunku wschodnim. Rzędne w części zachodniej wynoszą ok. 250 m n.p.m., a w rejonie ul. W. Jagiełły ok. 230 m n.p.m. – 232 m n.p.m. Potok Bijasowicki, zatem wschodnia granica opracowania, położone są na wysokości ok. 227 – 228 m n.p.m. Z antropogenicznych form ukształtowania terenu należy wymienić nasyp ul. W. Jagiełły oraz zabudowania oczyszczalni ścieków.

Rysunek 1 Ukształtowanie analizowanego terenu na podstawie Numerycznego Model Terenu.

Zjawiska osuwiskowe

Na analizowanym obszarze nie stwierdzono występowania zjawisk osuwiskowych, ani występowania terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

Osiadania terenu związane z działalnością górniczą

W głębokim podłożu analizowanego terenu znajdują się eksploatowane złoża węgla kamiennego „Piast” oraz obszar i teren górniczy „Bieruń II”. Według informacji przekazanych przez Polską Grupę Górniczą – oddział KWK Piast-Ziemowit, w obrębie terenu górniczego mogą tu wystąpić osiadania nawet do 6,5 metra oraz odkształcenia sięgające drugiej, trzeciej i czwartej kategorii terenu górniczego. Eksploatacja w podłożu prowadzona jest od lat, ale nie jest znana sumaryczna wielkość osiadań, które tu nastąpiły. W związku z eksploatacją górniczą powstały obniżenia terenu, które potęgują możliwość występowania zagrożeń powodziowych.

2.7 GLEBY

Zgodnie z mapą glebowo-rolniczą w zachodniej części analizowanego obszaru występują gleby pseudobielicowe, w części centralnej – gleby brunatne wylugowane, a w części wschodniej – mady. Kompleksy rolniczej przydatności gleb tworzą układ strefowy. W części zachodniej występują gleby zaliczane do kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego, w części centralnej – gleby kompleksu żytniego bardzo dobrego, zaś w części wschodniej użytki zielone średnie. W północno-wschodniej części występuje niewielki płat gleb kompleksu żytniego słabego. Według mapy ewidencyjnej, w części zachodniej i centralnej wyróżnia się większe płaty gruntów ornych klasy RIVa i RIVb. W części południowo-zachodniej występuje większy płat gruntów ornych klasy RIIIb. Po wschodniej stronie ul. W. Jagiełły występują łąki klasy ŁIV i klasy ŁVI oraz grunty orne klasy RIVb i RV. Grunty rolne przeważnie pozostają w użytkowaniu, zwłaszcza na terenach położonych na południe od ul. Węglowej i ul. Królowej Jadwigi.

2.8 ZASOBY NATURALNE

W podłożu analizowanego planu występuje złożo węgla kamiennego Piast (ID Midas 299). Dla jego eksploatacji wydzielono obszar i teren górniczy „Bieruń II”, na których możliwe jest wystąpienie osiadań terenu (patrz rozdział 2.6). Złożo węgla kamiennego „Piast”⁸ - udokumentowane w kategorii A+B+C1+C2 ma powierzchnię 48313 ha. Średnia miąższość udokumentowanej do głębokości 1000 m serii złożowej wynosi 550 m, natomiast sumaryczna miąższość pokładów przemysłowych waha się od 20 do 50 m. Należą one do warstw łaziskich i orzeskich. Występują w nich węgle energetyczne typu 31 i 32, zaś zawartość siarki całkowitej w węglu mieści się w przedziale od 0,4 do 5,0% (średnio 1,20%), zawartość popiołu w przedziale od 6,0 do 38,0% (średnio 15,0%), zaś wartość opałowa w przedziale od 16.800 do 29.800 kJ/kg (średnio 24.173 kJ/kg). Eksploatacja ww. złoża prowadzona jest od lat 70-tych XX wieku. Na niewielkim skrawku terenu, (w jego wschodniej części) znajduje się fragment złoża kruszyw naturalnych Bijasowice-obszar B (ID Midas 5098). Złożo to jak do tej pory nie było przedmiotem eksploatacji.

2.9 PRZYRODA OŻYWIONA

W zachodniej części analizowanego obszaru, a więc pomiędzy ul. Węglową i ul. W. Jagiełły dominują rozległe, pozostające w uprawie grunty orne. W części południowo-wschodniej tego fragmentu obszaru objętego mpzp występuje niewielkie zadrzewienie, w którego składzie przeważają dęby szypułkowe. Wzdłuż ul. W. Jagiełły, po obu jej stronach rozlokowana jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Po wschodniej stronie tej ulicy znajdują się zabudowania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Biblioteki i Bieruńskiego Ośrodka Kultury oraz oczyszczalnia ścieków. Po tej stronie występują również grunty orne, łąki i pastwiska. Na południowy zachód od terenu oczyszczalni ścieków znajduje się zadrzewienie, w którego składzie dominuje olcha czarna oraz wierzby białe. Zadrzewienie to stanowi pozostałość dawnego meandru Wisły. Wschodnią granicę opracowania stanowi Potok Bijasowicki, płynie on pośród łąk i pól głęboko wcięty, sztucznym korytem o charakterze kanału. Brzegów ciek nie porastają krzewy i zadrzewienia łąkowe.

Spośród wartościowych siedlisk na analizowanym terenie wymienić należy zadrzewienia łąkowe na południowy zachód od oczyszczalni oraz szpaler drzew po zachodniej stronie ul. W. Jagiełły. Również dolina Potoku Bijasowickiego, stanowiąca część doliny Wisły ma podwyższoną wartość przyrodniczą, choć bezpośrednio na obszarze objętym mpzp nie występują

⁸ Informacje dotyczące złóż na podstawie Mapy Geośrodowiskowej Polski ark. Oświęcim

cenne siedliska. Na pozostałych obszarach występują grunty orne lub tereny zabudowane nie posiadające dużej wartości przyrodniczej.

2.10 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R. ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE

Zarówno na analizowanym obszarze, jak i w jego pobliżu nie występują żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614). Tereny te również nie były proponowane do objęcia ochroną. Dolina Potoku Bijasowickiego, jako że stanowi część doliny Wisły stanowi korytarz ekologiczny, jednak nie był on wyznaczany w oficjalnych dokumentach. Zadrzewienia śródpolne położone na wschód i zachód od ul. W. Jagiełły posiadają podwyższoną wartość przyrodniczą i mogłyby zostać uznane za użytki ekologiczne.

2.11 KRAJOBRAZ

Na analizowanym terenie występuje zróżnicowany krajobraz. W części zachodniej dominują tereny rolnicze w typie wielkoobszarowych gruntów rolnych. Na obszarach położonych za zachód i na północ od granic planu widoczny jest krajobraz miejski z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, zabudową przemysłową KWK Piast oraz zabudową usługową (kościół i market). W rejonie ul. W. Jagiełły dominuje krajobraz rolniczy wsi typu ulicówka, a dalej (zarówno po stronie zachodniej, jak i wschodniej, w dolinie Wisły) krajobraz rolniczy wielkoobszarowych gruntów rolnych. Ciekawym elementem krajobrazu są zadrzewienia śródpolne po zachodniej stronie ul. W. Jagiełły, zadrzewienia łąkowe rosnące po jej wschodniej stronie oraz drzewa rosnące po obu stronach tej ulicy. Ładnie prezentuje się budynek, w którym znajdują się różne miejskie instytucje (biblioteka, straż miejska). Generalnie na analizowanym obszarze nie występują elementy zdecydowanie negatywnie oddziałujące na krajobraz. Co więcej, do jego cech pozytywnych, zaliczyć należy dalekie otwarcia widokowe związane z ukształtowaniem terenu, rolnicza zagospodarowanie oraz liczne zadrzewienia.

2.12 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na obszarze objętym planem nie występują zabytki ujęte w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego, ani w Gminnej Ewidencji Zabytków. Brak jest tu również stanowisk archeologicznych. Jednak zgodnie ze SUIKZP ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczono tu strefę ochrony konserwatorskiej B7 pośredniej ochrony konserwatorskiej w całości na terenach B1.MN, B2.IO, B3.MN oraz w części: 1.KDZ, B4.R, B5.WS.

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Na analizowanym terenie obowiązują już mpzp z lat 2005 i 2008, które również przewidują możliwość urbanizacji terenów. Celem realizacji projektu mpzp jest dostosowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej do założeń aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Bierunia, przyjętej uchwałą Nr IV/1/2013 Rady Miejskiej w Bieruniu z dnia 25 kwietnia 2013 r., z uwzględnieniem bieżących potrzeb w zakresie obsługi komunikacyjnej. Główna zmiana w stosunku do mpzp z lat poprzednich to obniżenie kategorii drogi z KDGP i KDG na drogę klasy zbiorcza KDZ. W przypadku braku realizacji projektu planu obowiązywałyby tu mpzp z lat 2005 i 2008 na podstawie których możliwość zabudowy terenów również jest możliwa.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Z problemów ochrony środowiska występujących na analizowanym terenie należy wymienić przebieg planowanej drogi KDZ, która ma przecinać i de facto likwidować występujące tu zadrzewienia. Plany przeprowadzenia tej drogi były już obecne w poprzednim SUIKZP oraz w mpzp z lat 2005 i 2008. Należy również wskazać na poważny problem występowania zagrożeń powodziowych oraz osiadania terenu, powstające na skutek podziemnej eksploatacji górniczej.

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE

Projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych, a w szczególności takich, które kolidowałyby z istniejącymi stawami czy ciekami, w sposób który powodowałby ich likwidację. Wyjątek stanowi droga klasy KDZ, która będzie przecinała Potok Bijasowicki. Na dzień dzisiejszy nie wiadomo w jaki sposób zostanie zaprojektowana droga. Realizacja obiektów drogowych wyższych klas obligatoryjnie wymaga zrealizowania szczegółowych rozwiązań w dziedzinie odprowadzania wód z powierzchni drogi. Standardowo dla tego typu dróg stosuje się rozwiązania, które pozwalają na zachowanie ciągłości cieków, nie przewiduje się więc zagrożenia z tym związanego. Powstanie nowej zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej wpłynie na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków, jednak problem ten będzie minimalizowany, biorąc pod uwagę fakt niemal całkowitego skanalizowania analizowanych obszarów. W celu przeciwdziałania zanieczyszczeniom, projekt planu ustala następujące zasady dotyczące gospodarki wodno-ściekowej:

w zakresie zaopatrzenia w wodę:

- zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej;
- dopuszczenie stosowania indywidualnych ujęć wody;

w zakresie odprowadzania ścieków sanitarnych i przemysłowych:

- odprowadzanie ścieków do kanalizacji sanitarnej;
- zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków powstałych na obszarze planu do rowów melioracyjnych oraz wprost do gruntu;
- dopuszczenie lokalizowania:
 - przydomowych oczyszczalni ścieków;
 - zbiorników bezodpływowych;
- nakaz uwzględnienia wymogów wynikających z ustanowienia Aglomeracji Bieruń II uchwałą Nr V/14/8/2015 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 26 października 2015 r. w sprawie wyznaczenia Aglomeracji Bieruń II (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2015 r., poz. 5436);

w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych:

- w wypadku technicznych możliwości nakaz podłączenia działek i budynków do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej wybudowanej do ich obsługi lub retencjonowanie wód opadowych i roztopowych na działce, do której inwestor posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, z możliwością ich wtórnego wykorzystania;
- w wypadku braku technicznych możliwości podłączenia działek i budynków do kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, nakaz zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na działce, do której inwestor posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, poprzez: odprowadzanie ich w stanie niezanieczyszczonym do gruntu lub retencjonowanie z możliwością wtórnego wykorzystania;

Nie przewiduje się znaczącego zagrożenia dla wód powierzchniowych w związku z ustaleniami projektu planu.

5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE

Na analizowanym obszarze nie występuje Główny Zbiornik Wód Podziemnych, jednak wyróżnia się użytkowe poziomy wodonośne w utworach karbońskich. Dla ochrony wód podziemnych ważne będą przedstawione już powyżej zapisy dotyczące odprowadzania ścieków. W związku z ustaleniami planu oraz jego charakterem, nie przewiduje się zagrożenia tego elementu środowiska.

5.3 WPŁYW NA KLIMAT

W szerszej skali realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na klimat, jednak przekształceniu z pewnością ulegnie mikroklimat terenów, na których powstanie nowa zabudowa, dotyczyć to będzie zwłaszcza części zachodniej analizowanego obszaru. Postępująca urbanizacja

wpłynie na zwiększenie szorstkości powierzchni ziemi, a co za tym idzie – na zmniejszenie warunków przewietrzania. Zagrożeniem może być problem niskiej emisji na obszarach gdzie proponuje się zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. W celu przeciwdziałania temu negatywnemu zjawisku projekt planu wprowadza nakaz uwzględnienia wymogów wynikających z uchwały Nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2017 r. poz. 2624). Ze względu na dużą ilość nowych emitorów stan jakości powietrza w związku z niską emisją może ulegać dalszemu pogorszeniu. Niewątpliwie na skutek realizacji ustaleń planu zmianie ulegnie topoklimat obszaru z typowego dla terenów rolnych na charakterystyczny dla obszarów zabudowanych, miejski.

5.4 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Projekt planu zakłada poszerzenie funkcji mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej i usług sportu i rekreacji, co nieznacznie wpłynie na przekształcenie powierzchni terenu. Nie należy jednak spodziewać się znaczących zmian topografii, gdyż projekt planu nie przewiduje wielkoskalowych przedsięwzięć, takich jak drogi wysokich klas, składowiska odpadów, eksploatacja kopalni, czy inne obiekty, których budowa związana jest z przemieszczaniem znaczącej ilości mas ziemnych. Przekształcenia powierzchni ziemi należy uznać za nieuniknione, towarzyszące wprowadzeniu każdego typu inwestycji, tym bardziej, że część terenów została już zabudowana. Jedynym wyjątkiem jest tu możliwość realizacji drogi KDZ. Budowa tego typu obiektów zwykle wiąże się ze znaczącymi pracami ziemnymi. W tym przypadku należy spodziewać się dużych przekształceń, na co ma wpływ m.in. zróżnicowane ukształtowanie terenu. Na etapie prognozy jednak nie sposób odpowiedzieć na pytanie, czy na analizowanym terenie realizowane będą większe prace takie jak realizacja nasypów czy wykopów. Szczegółowe rozwiązania drogowe zostaną przedstawione na etapie projektowym i w raporcie oddziaływania na środowisko, można jednak na etapie prognozy zakładać możliwość powstania znaczących zmian ukształtowania terenu.

5.5 WPŁYW NA GLEBY

Przy powstaniu planowanej zabudowy gleby ulegną w większości zniszczeniu (zajętość terenu). Dotyczyło to będzie tych obszarów, gdzie przewidziana jest realizacja nowej zabudowy, a więc w obrębie obszarów rozległych gruntów ornych na południe od ul. Węglowej i ul. Królowej Jadwigi. Projekt planu przewiduje pozostawienie nieznacznego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach poszczególnych terenów. Nie będzie miało to wpływu na podtrzymanie na tym obszarze działalności rolniczej – przestanie ona istnieć. Niewielkie powierzchnie rolne pozostaną jedynie na wschód od ul. W. Jagiełły. Na terenach z możliwością urbanizacji występują gleby klasy III, jednak ze względu na położenie w obszarze miejskim, nie zachodzi konieczność uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. Nie przewiduje się również konieczności uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych, gdyż lasy na tym obszarze nie występują.

5.6 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE

W głębokim podłożu analizowanego obszaru występują udokumentowane złoża węgla kamiennego, których eksploatacja prowadzona jest na podstawie obowiązujących koncesji. Dla potrzeb ich wydobywania utworzono obszary i tereny górnicze. Projekt planu ujawnia wszystkie ww. elementy i nie wprowadza form zagospodarowania, które uniemożliwiłyby dalszą eksploatację kopalni. Nie stwierdzono zagrożenia dla tego komponentu środowiska.

5.7 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ

Największe zmiany zajdą w przyrodzie obszaru pomiędzy ul. Węglową, ul. Królowej Jadwigi i ul. W. Jagiełły. Obecnie występują tu grunty orne, projekt planu wskazuje natomiast tereny zabudowy mieszkaniowej oraz usług sportu i rekreacji, a także drogi klasy dojazdowa i wewnętrzna. W południowej części tego obszaru wskazano przebieg drogi klasy zbiorczej KDZ. Zdecydowana większość tego terenu zostanie zurbanizowana, projekt pozostawia jedynie niewielki pas zieleni urządzonej, który ma oddzielać drogę klasy KDZ od terenów mieszkaniowych. Wprowadzenie zabudowy w miejscach wskazanych w projekcie planu, które na dzień dzisiejszy użytkowane są

w sposób rolniczy (głównie grunty orne), spowoduje zmianę w środowisku roślinnym. Zaobserwować będzie można między innymi zanikanie roślinności naturalnej na rzecz gatunków obcych, wprowadzonych jako zieleń towarzysząca, w szczególności przy zabudowie mieszkaniowej. Duża część obszaru ulegnie zmianie w kierunku terenów jednolitej, zwartej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, charakterystycznej dla dzielnic podmiejskich. Roślinność i zwierzęta związane do tej pory z gruntami rolnymi zostaną z nich wyparte. Na obszarach obecnie zurbanizowanych realizacja ustaleń planu nie spowoduje zmian stanu środowiska przyrodniczego, ponieważ zakłada on utrzymanie dotychczasowego charakteru zabudowy i zagospodarowania, a struktura funkcjonalno-przestrzenna tego obszaru jest praktycznie ukształtowana. Nowe drogi klasy dojazdowej i wewnętrzne będą służyły obsłudze posesji mieszkaniowych, w związku z czym nie wskazuje się tu żadnych zagrożeń wynikających z nadmiernego ruchu. Drogi te zostały zaplanowane na gruntach ornym, zatem nie przewiduje się dewastacji wartościowych siedlisk przyrodniczych. Duże zmiany w przyrodzie ożywionej spowoduje przeprowadzenie drogi klasy zbiorczej, gdyż przecina ona zadrzewienie łąkowe w zakolu Potoku Bijasowickiego na wschód od ul. W. Jagiełły oraz zadrzewienie śródpolne na zachód od tej ulicy. Są to jedyne tego typu zadrzewienia w tej okolicy, tak więc ich eliminacja będzie miała duży wpływ na stan przyrody ożywionej. Należy jednocześnie zauważyć, że przebieg tej drogi był planowany już we wcześniejszych dokumentach miejskich i założeniach związanych z budową trasy S1. Poza likwidacją zadrzewień łąkowych po wschodniej stronie ul. W. Jagiełły nie przewiduje się innych zmian zagospodarowania, które miałyby wpływ na stan przyrody ożywionej. Wskazane w tej części obszaru tereny z możliwością zabudowy obejmują grunty już w dużej mierze zainwestowane (zabudowa wzdłuż ul. W. Jagiełły, oczyszczalnia itp.).

Reasumując realizacja ustaleń planu pociągnie za sobą duże zmiany zagospodarowania w części zachodniej obszaru, gdzie w miejscu gruntów ornym powstaną tereny zabudowane. Duże zmiany nastąpią również w związku z budową drogi klasy zbiorczej, której przeprowadzenie będzie związane z likwidacją dwóch zadrzewień.

5.8 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R.

Na analizowanym terenie nie występują istniejące lub proponowane formy ochrony przyrody, zatem nie przewiduje się zagrożenia tego komponentu środowiska. Niemniej jednak, dwa zadrzewienia, które może zlikwidować droga klasy zbiorczej posiadają podwyższoną wartość przyrodniczą. W sprzyjających warunkach tego typu zadrzewienia mogłyby zostać uznane za użytki ekologiczne. W przypadku realizacji tej drogi zadrzewienia te przestaną istnieć, co będzie miało wpływ na ograniczenie bioróżnorodności tego obszaru.

5.9 WPŁYW NA KRAJOBRAZ

Na skutek realizacji ustaleń planu krajobraz zmieni się głównie w zachodniej i centralnej części analizowanego obszaru. Obecnie występuje tu krajobraz rolniczy, jednak na skutek realizacji analizowanego opracowania znacznie przeważać krajobraz miejski. Duży wpływ na zmianę krajobrazu będzie miała również budowa drogi klasy zbiorczej. W wyniku jej realizacji znikną zadrzewienia śródpolne oraz zmieni się krajobraz rejonu ul. W. Jagiełły i rejonie oczyszczalni ścieków. W zapisach projektu planu znalazły się wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego, które powinny zapewnić właściwe kształtowanie się krajobrazu. Jednak należy zwrócić uwagę, że omawiane opracowanie nie rozstrzyga niezwykle istotnych kwestii, takich jak utrzymanie porządku na posesji. Niezależnie od powyższego, krajobraz analizowanego obszaru ulegnie przekształceniu w kierunku krajobrazu miejskiego.

5.10 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na obszarze objętym planem nie występują zabytki ujęte w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego, ani w Gminnej Ewidencji Zabytków. Brak jest tu również stanowisk archeologicznych. Niemniej jednak ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczono tu strefę ochrony konserwatorskiej B7 pośredniej ochrony konserwatorskiej w całości na terenach B1.MN, B2.IO, B3.MN oraz w części: 1.KDZ, B4.R, B5.WS.

5.11 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.11.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Projekt planu wprowadza różnego typu funkcje, które mogą mieć potencjalny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego. O ile zagrożenie ze strony obiektów przemysłowych i usługowych jest niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska oraz objęte są bieżącym system monitoringu, kontroli oraz pozwoleń, o tyle poważnym zagrożeniem jest poszerzenie funkcji mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej, która nadal uznawana jest za głównego sprawcę zanieczyszczeń w formie tzw. „niskiej emisji”. Zjawisko to może dotyczyć nowych terenów MN i MN-U, które wskazano na analizowanym obszarze. W celu przeciwdziałania ww. problemowi, projekt planu ustala następujące zasady zaopatrzenia w ciepło:

- dopuszczenie indywidualnego i zbiorowego zaopatrzenia w energię ciepłą;
- nakaz stosowania proekologicznych, wysokosprawnych źródeł energii cieplnej, charakteryzujących się brakiem lub niską emisją substancji do powietrza;
- nakaz uwzględnienia wymogów wynikających z uchwały NR V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2017r. poz. 2624);

Ustalono również nakaz utrzymania standardów emisyjnych przez nowe obiekty budowlane, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz zakaz lokalizowania usług, których działalność może powodować ponadnormatywną uciążliwość wykraczającą poza działkę, do której inwestor posiada prawo do dysponowania. Od 1 września 2017 r. na terenie województwa śląskiego obowiązuje tzw. „uchwała antysmogowa”⁹, dzięki której również i w gospodarstwach domowych nastąpi ograniczenie możliwości lokalizowania źródeł ciepła wykorzystujących najgorsze jakościowo paliwa. W związku z ustaleniami uchwały antysmogowej oraz stosunkowo niewielkim wzrostem powierzchni terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, nie przewiduje się znaczącego wzrostu zanieczyszczeń powietrza. Należy podkreślić, że zgodnie z obowiązującymi przepisami – bez względu na formę powstawania zanieczyszczeń, to na przedsiębiorcach lub inwestorach spoczywał będzie obowiązek ograniczenia tego negatywnego oddziaływania.

Zagrożenie ze strony układu komunikacyjnego na tym etapie ocenia się na niewielkie, gdyż wszystkie wskazane w projekcie planu nowe drogi będą miały niskie klasy techniczne, które zwykle nie stanowią źródeł znaczących zanieczyszczeń. Jedynie droga klasy zbiorczej, która będzie prowadziła większy ruch może powodować zwiększone emisje zanieczyszczeń. W trakcie prowadzenia prac projektowych dotyczących drogi KDZ, konieczne będzie przeanalizowanie jej dokładnego wpływu na zanieczyszczenia powietrza. Bez informacji o dokładnych parametrach obwodnicy nie sposób prognozować poziomu emitowanych zanieczyszczeń, należy jednak zauważyć, że przy drodze tej klasy mogą one wystąpić. Należy podkreślić, że bez względu na formę powstawania zanieczyszczeń, to na przedsiębiorcach lub inwestorach spoczywał będzie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, obowiązek ograniczenia tego negatywnego oddziaływania. Oddziaływanie drogi klasy KDZ winno zostać szczegółowo przebadane na etapie projektowym i w raporcie oddziaływania na środowisko.

5.11.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Dopuszczalne poziomy hałasu powinny odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Prowadzenie działalności na jakichkolwiek terenach (produkcyjnych, usługowych, czy też zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. W dalszej części ust. 2 tego artykułu pojawia się nakaz dotyczący ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych

⁹ Uchwała nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Na analizowanym obszarze projekt planu nie wprowadza obiektów, które mogą mieć znaczący potencjalny wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego, jak np. rozległe tereny przemysłowe w pobliżu przestrzeni chronionych akustycznie. Niewątpliwie jednak wprowadzenie urbanizacji na nieużytkowane dotychczas tereny może wpłynąć na pogorszenie jakości klimatu akustycznego, nie będzie to jednak oddziaływanie o charakterze znaczącym.

Po wprowadzeniu zabudowy mieszkaniowej czy usługowej poszczególne tereny „wypełnią” się odgłosami życia codziennego, takimi jak np. ruch samochodów, rozmowy, śmiech, koszenie trawników, szczekanie psów. Wszystkie te elementy spowodują, że jakość klimatu akustycznego niewątpliwie ulegnie pogorszeniu, czego osoby wybierające to miejsce z myślą przyszłego zamieszkania muszą być świadome. Analizowany plan nie wprowadza nowych dróg wysokich klas, które mogłyby powodować znaczące przekroczenie norm akustycznych. Wszystkie projektowane odcinki będą miały niskie klasy, które zwykle nie stanowią źródła znaczących uciążliwości. Jedyne ewentualna budowa drogi klasy zbiorczej może mieć wpływ na klimat akustyczny. Z drugiej strony rozładuje ona ruch w centrum miasta m.in. na drodze nr 44, co będzie sprzyjało poprawie warunków akustycznych na terenie miasta. W trakcie prowadzenia prac projektowych dotyczących drogi KDZ, konieczne będzie przeanalizowanie jej dokładnego wpływu na klimat akustyczny. Bez informacji o dokładnych parametrach obwodnicy nie sposób prognozować poziomu emitowanego hałasu. Standardowym działaniem w sytuacji stwierdzenia przekroczeń jest wprowadzenie zabezpieczeń np. w postaci ekranów akustycznych czy spowolnienia ruchu. Sprawy te powinny zostać rozwiązane kompleksowo na etapie raportu oddziaływania na środowisko.

Należy podkreślić, że zgodnie z obowiązującym prawem, jakość klimatu akustycznego, za wyjątkiem dróg, nie może przekroczyć ustalonych standardów, w związku z czym w razie wystąpienia jakichkolwiek przekroczeń właściciel terenu będzie zobowiązany do ograniczenia uciążliwości. W projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa Ochrony Środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1.

W przypadku wystąpienia negatywnych oddziaływań inwestor będzie musiał każdorazowo wprowadzić odpowiednie zabezpieczenia, takie jak np.: prowadzenie prac wyłącznie w określonych godzinach (np. poza godzinami nocnymi), zastosowanie ekranów akustycznych, prowadzenie prac w pomieszczeniach, czy odpowiednia lokalizacja emitorów hałasu. W sytuacji zanieczyszczeń powietrza, do rodzajów zabezpieczeń można zaliczyć np.: montaż właściwych, zgodnych z obowiązującymi normami urzędzeń, montaż odciągów spalin, odpowiednia lokalizacja emitorów. W związku z charakterem poszczególnych terenów oraz z ewentualną możliwością wprowadzenia zabezpieczeń, nie przewiduje się dla nich wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań.

5.11.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Projekt planu nie przewiduje odrębnych zapisów z zakresu możliwości lokalizowania anten telefonii komórkowej. Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemem kontroli, będącymi poza kompetencjami planu miejscowego. Powyższe założenie jest zgodne z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2062 ze zm.). Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów, które w konsekwencji uniemożliwią rozwoju telefonii komórkowej.

5.11.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Na skutek realizacji nowej zabudowy ilość powstających odpadów niewątpliwie wzrośnie, jednak przyrost ten nie będzie znaczący. Dodatkowo będą one zagospodarowane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Gospodarka odpadami obostrzona jest szeregiem przepisów oraz systemem kontroli, będącymi poza systemem planowania przestrzennego. Problem ten regulują: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 21 ze zm.), ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j.: Dz. U. z 2017 r., poz. 1289), jak również odpowiednie uchwały Rady Gminy. Nie ma zatem potrzeby ani delegacji ustawowej

do regulowania tego zagadnienia ustaleniami miejscowego planu, które zakładają ich rozwiązywanie aktami prawnymi wyższego rzędu.

5.11.5 TERENY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ

Na analizowanym obszarze występują zjawiska powodziowe związane z położeniem w dolinie Wisły. Projekt planu wskazuje te zagrożenia i ustala na tych obszarach następujące zasady, które na wypadek wystąpienia powodzi miałyby spowodować minimalizację strat:

- zakaz lokalizowania kondygnacji podziemnych;
- nakaz wnoszenia poziomu parteru budynków na minimalną wysokość – 1m nad poziom terenu.

5.11.6 ZAGROŻENIE RUCHAMI MASOWYMI ZIEMI

Na analizowanym obszarze nie występują zjawiska osuwiskowe, nie zaistniała więc potrzeba wprowadzania zapisów dotyczących tego typu zjawisk.

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt planu ze względu na swoją skalę, wprowadzone funkcje oraz odległość od granic Rzeczypospolitej Polskiej, nie będzie potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewidziano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. W szczególności zaproponowano:

w zakresie zaopatrzenia w wodę:

- zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej;
- dopuszczenie stosowania indywidualnych ujęć wody;

w zakresie odprowadzania ścieków bytowych i przemysłowych:

- odprowadzanie ścieków do kanalizacji sanitarnej;
- zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków powstałych na obszarze planu do rowów melioracyjnych oraz wprost do gruntu;
- dopuszczenie lokalizowania:
 - przydomowych oczyszczalni ścieków;
 - zbiorników bezodpływowych;
- nakaz uwzględnienia wymogów wynikających z ustanowienia Aglomeracji Bieruń II uchwałą Nr V/14/8/2015 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 26 października 2015 r. w sprawie wyznaczenia Aglomeracji Bieruń II (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2015 r., poz. 5436);

w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych:

- w wypadku technicznych możliwości nakaz podłączenia działek i budynków do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej wybudowanej do ich obsługi lub retencjonowanie wód opadowych i roztopowych na działce, do której inwestor posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, z możliwością ich wtórnego wykorzystania;
- w wypadku braku technicznych możliwości podłączenia działek i budynków do kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, nakaz zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na działce, do której inwestor posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, poprzez: odprowadzanie ich w stanie niezanieczyszczonym do gruntu lub retencjonowanie z możliwością wtórnego wykorzystania;

w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:

- wysokiego napięcia liniami napowietrznymi lub kablami podziemnymi;

- średniego i niskiego napięcia kablami podziemnymi;

w zakresie zaopatrzenia w gaz:

- zaopatrzenie w gaz z sieci gazowej;
- dopuszczenie stosowania podziemnych indywidualnych zbiorników na gaz płynny;

w zakresie zaopatrzenia w energię cieplną:

- dopuszczenie indywidualnego i zbiorowego zaopatrzenia w energię cieplną;
- nakaz stosowania proekologicznych, wysokosprawnych źródeł energii cieplnej, charakteryzujących się brakiem lub niską emisją substancji do powietrza;
- nakaz uwzględnienia wymogów wynikających z uchwały NR V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2017r. poz. 2624);

w zakresie gospodarki odpadami ustala się:

- w zakresie gospodarki odpadami ustala się gospodarowanie odpadami, zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (t.j.: Dz. U. z 2018r., poz. 992 z późn. zm.), ustawą z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j.: Dz. U. z 2018r., poz. 1454 z późn. zm.).

w pozostałym zakresie:

- szczegółowe zapisy dotyczące zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów;
- uwzględniono występowanie złóż węgla kamiennego, obszarów i terenów górniczych;
- uwzględniono zagrożenie powodziowe;
- dopuszczono realizację innych niż elektrownie wiatrowe urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej – 100 kW.

W projekcie mpzp nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej, której zakres zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 Prawa ochrony środowiska może zostać określony w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ze względu na charakter planu oraz brak znaczących negatywnych oddziaływań na elementy środowiska, w prognozie oddziaływania na środowisko nie proponuje się działań zapobiegawczych lub minimalizujących je.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

Tak na terenach objętych planem, jak i w ich pobliżu nie występują obszary Natura 2000, a przedmiotowy projekt nie wprowadza funkcji, które mogłyby oddziaływać na ich cele, przedmiot ochrony i integralność, stąd nie zachodzi konieczność rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, organ sporządzający miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy (w tym skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu).

Do metod analizy skutków realizacji postanowień planistycznych generalnie należeć może:

- prowadzenie rejestru miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, rejestrowanie wniosków o ich sporządzenie lub zmianę i gromadzenie materiałów z nimi związanych,
- ocena zgodności wydanych decyzji i pozwoleń budowlanych z mpzp,
- ocena i aktualizacja form ochrony przyrody i najcenniejszych siedlisk przyrodniczych,
- oceny rozwoju gospodarczego (np. przedsiębiorczości, rozwoju budownictwa, powierzchni urządzonych terenów zieleni).

Zgodnie z art. 25 ustawy *Prawo ochrony środowiska* oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów

na środowisko, wpływ ustaleń projektu tego planu na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywania standardów jakości środowiska, obszarach występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian – kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji. Źródłami danych w tym zakresie mogą być również: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) oraz badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego. Ponadto w zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są: jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, zaś w zakresie ochrony przyrody – Lasy Państwowe, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz inne jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów tej dziedziny (np. IMGW, RZGW).

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko sporządzonego w 2019 r. projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Bierunia dla terenu położonego częściowo w Bijasowicach i częściowo w Bieruniu Nowym, w rejonie ulic Jagiełły, Królowej Jadwigi, Węglowej. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego opracowywany jest na podstawie uchwały Nr II/3/2018 Rady Miejskiej w Bieruniu z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulic: Jagiełły, Królowej Jadwigi, Węglowej. Celem jego realizacji jest dostosowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej do założeń aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Bierunia, przyjętej uchwałą Nr IV/1/2013 Rady Miejskiej w Bieruniu z dnia 25 kwietnia 2013 r., z uwzględnieniem bieżących potrzeb w zakresie obsługi komunikacyjnej. W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wskazano nowe rozległe tereny pod zabudowę głównie w części zachodniej. Wśród nich wyróżniono tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z towarzyszącą zabudową usługową oraz tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Z uwagi na fakt, że w zachodniej części analizowanego obszaru nie występuje zabudowa, wszystkie ww. przeznaczenia będą stanowiły nowy element zagospodarowania. Po stronie wschodniej ul. W. Jagiełły projekt planu nie wskazuje nowych rozwiązań. Możliwe będzie pewne dogęszczenie zabudowy jednorodzinnej wzdłuż ul. W. Jagiełły. Tereny usługowe, mieszkaniowo jednorodzinne lub usługowe oraz oczyszczalnia ścieków, znajdujące się w północno-wschodniej części stanowią element już istniejący. Znaczącym nowym elementem zagospodarowania będzie zaproponowana droga klasy KDZ, która przecina obszar ze wschodu na zachód. Droga ta ma docelowo stanowić połączenie z planowaną trasą S1 oraz przełożenie drogi krajowej nr 44. Projekt planu wskazuje również nowe drogi klasy dojazdowa i wewnętrzna dla obsługi rozległych terenów mieszkaniowych i usług sportu i rekreacji pomiędzy ul. Węglową, ul. Królowej Jadwigi i ul. W. Jagiełły. W projekcie planu uwzględniono występowanie złóż węgla kamiennego oraz obszaru i terenu górniczego. Na analizowanym terenie nie występują żadne formy ochrony przyrody, ani nie był on proponowany do objęcia ochroną. Warto zaznaczyć jednak, że zadrzewienia łąkowe, znajdujące się na tym obszarze, cechują się podwyższonymi wartościami. W granicach opracowania brak jest terenów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych. Występuje tu, zgodnie z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, teren zagrożony powodzią i teren zalewowy oraz obszar narażony na zalanie w wyniku eksploatacji węgla kamiennego. W granicach planu nie ma zabytków ujętych w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego lub Gminnej Ewidencji Zabytków, ale zgodnie z ustaleniami SUIKZP wprowadzono strefę ochrony pośredniej B7. Nie występują tu stanowiska archeologiczne. W związku z ustaleniami planu, charakterem zaproponowanych przeznaczeń oraz specyfiką terenów, które mają być poddane urbanizacji prognozuje się, że wystąpią duże zmiany w zagospodarowaniu zachodniej części obszaru. Istniejące tu zagospodarowanie rolnicze ustąpi zagospodarowaniu o charakterze miejskim. W części wschodniej natomiast, nie przewiduje się wystąpienia znaczących zmian zagospodarowania, za wyjątkiem wprowadzenia drogi klasy KDZ. Droga ta ma przebiegać ze wschodu na zachód przez cały analizowany obszar.

Realizacja drogi spowoduje konieczność wycinki zadrzewień o charakterze łągowym po wschodniej stronie ul. W. Jagiełły oraz zadrzewienia śródpolnego po zachodniej stronie tej drogi. Jej realizacja znacząco wpłynie na stan przyrody ożywionej tego obszaru.

Prognoza ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń miejscowego planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kultury. Została ona sporządzona zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Pod względem administracyjnym analizowany obszar o powierzchni ok. 30,67 ha, zlokalizowany jest w województwie śląskim, w mieście Bieruń, głównie w granicach Bijasowic, jedynie jego niewielka część znajduje się w granicach Bierunia Nowego. Granice terenu objętego planem od północy wyznaczają: ul. Węglowa i ul. Królowej Jadwigi. Od wschodu granica przebiega po ul. Wawelskiej i Potoku Bijasowickim. Granica południowa przebiega po niewielkiej drodze bez nazwy, bocznej odnodze ul. W. Jagiełły, następnie na zachód od tej ulicy biegnie nieregularnie, po gruntach ornych. Granica zachodnia prowadzi ul. W. Jagiełły oraz pod linią wysokiego napięcia. W budowie geologicznej analizowanego terenu biorą udział osady czwartorzędowe zalegające na starszych utworach karbońskich, triasowych i trzeciorzędowych. Głównym ciekim, który przepływa przez analizowany teren jest Potok Bijasowicki. Płyne on wzdłuż wschodniej granicy opracowania, a następnie zakręcając na wschód dopływa bezpośrednio do Wisły. Potok Bijasowicki jest niewielkim ciekim odwadniającym terasę zalewową i nadzalewową doliny Wisły. Jest on zasilany systemem niewielkich cieków i rowów melioracyjnych, zaś sam płynie częściowo w dnie starorzecza Wisły. Brak jest danych odnośnie przepływów. Nie jest on obwałowany, uchodzi bezpośrednio do Wisły w Zabrzegu przepływając pod wałem przeciwpowodziowym rz. Wisły. Na gruntach ornych położonych po wschodniej stronie ul. W. Jagiełły znajduje się kilka niewielkich rowów melioracyjnych, których odpływ skierowany jest do Potoku Bijasowickiego.

W granicach planu miejscowego nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wskazywane przez KZGW na mapach z 2015 r. Wskazano jednak tereny narażone na zalanie w przypadku awarii wału przeciwpowodziowego. Obejmują one obszar do ul. W. Jagiełły. Również studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 2013 r. wskazuje tu na występowanie zagrożeń powodziowych, m.in. zagrożeń związanych z istnieniem osiadań terenu od eksploatacji górniczej, wskazywano również na ryzyko przerwania wału, podobnie jak i na mapach KZGW z 2015 r. Należy zwrócić uwagę, że teren ten rzeczywiście został zalany w czasie wielkiej powodzi w maju 2010 r. W granicach opracowania wyróżnia się użytkowe poziomy wodonośne w utworach karbońskich, jednak nie wydzielono tu głównego zbiornika wód podziemnych. W głębokim podłożu znajdują się złoża węgla kamiennego, których eksploatacja jest ciągle prowadzona. Dla ich wydobywania wyznaczono obszar i teren górniczy. Ukształtowanie analizowanego terenu jest zróżnicowane, gdyż położony jest na styku dwóch odmiennych mezoregionów: Pagórow Jaworznickich na zachodzie i Doliny Górnej Wisły na wschodzie. W części zachodniej wyróżnia się wyniesienie z kulminacją w rejonie połączenia ul. Węglowej i ul. Św. Barbary. Teren ten stanowi fragment wysoczyzny morenowej płaskiej, zaś jej skłon jest częścią równiny wodnolodowcowej. Na wschód od ul. W. Jagiełły rozciąga się płaski nadzalewowy taras akumulacyjny rzeki Wisły. Potok Bijasowicki wyznacza prawdopodobnie koryto dawnego meandru rzeki Wisły. Powierzchnia terenu opada wyraźnie w kierunku wschodnim. Rzędne w części zachodniej wynoszą ok. 250 m n.p.m., w rejonie ul. W. Jagiełły ok. 230 m n.p.m. – 232 m n.p.m. Potok Bijasowicki, a więc wschodnia granica opracowania położony jest na wysokości ok. 227 – 228 m n.p.m. Z antropogenicznych form ukształtowania terenu należy wymienić nasyp ul. W. Jagiełły oraz zabudowania oczyszczalni ścieków. Zgodnie z mapą glebowo-rolniczą w zachodniej części analizowanego obszaru występują gleby pseudobielicowe, w części centralnej – gleby brunatne wylugowane, a w części wschodniej – mady. Kompleksy rolniczej przydatności gleb tworzą układ strefowy. W części zachodniej występują gleby zaliczane do kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego, w części centralnej – gleby kompleksu żytniego bardzo dobrego, zaś w części wschodniej użytki zielone średnie. W północno-wschodniej części występuje niewielki płat gleb kompleksu żytniego słabego. Według mapy ewidencyjnej, w części zachodniej i centralnej wyróżnia się większe płaty gruntów ornych klasy RIVa i RIVb. W części południowo-zachodniej występuje większy płat gruntów ornych klasy RIIIb. Po wschodniej

stronie ul. W. Jagiełły występują łąki klasy ŁIV i klasy ŁVI oraz grunty orne klasy RIVb i RV. Grunty rolne przeważnie pozostają w użytkowaniu, zwłaszcza na terenach położonych na południe od ul. Węglowej i ul. Królowej Jadwigi.

W zachodniej części analizowanego obszaru, pomiędzy ul. Węglową i ul. W. Jagiełły, dominują rozległe, pozostające w uprawie grunty orne. W części południowo-wschodniej tego fragmentu występuje niewielkie zadrzewienie, w którego składzie przeważają dęby szypułkowe. Wzdłuż ul. W. Jagiełły, po obu jej stronach rozlokowana jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Po wschodniej stronie tej ulicy znajdują się zabudowania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Biblioteki i Bierańskiego Ośrodka Kultury oraz oczyszczalnia ścieków. Po tej stronie występują również grunty orne, ale także i większa ilość łąk i pastwisk. Na południowy zachód od terenu oczyszczalni ścieków znajduje się zadrzewienie, w którego składzie dominuje olcha czarna oraz wierzybia biała. Zadrzewienie to stanowi pozostałość dawnego meandru Wisły. Wschodnią granicę opracowania stanowi Potok Bijasowicki, płynie on pośród łąk i pól głęboko wcięty, sztucznym korytem o charakterze kanału. Brzegów cieku nie porastają krzewy i zadrzewienia łąkowe.

Spośród wartościowych siedlisk na analizowanym terenie wymienić należy zadrzewienia łąkowe na południowy zachód od oczyszczalni oraz szpaler drzew po zachodniej stronie ul. W. Jagiełły. Podwyższoną wartość przyrodniczą ma również dolina Potoku Bijasowickiego, stanowiąca część doliny Wisły, choć bezpośrednio na obszarze objętym mpzp nie występują cenne siedliska. Na pozostałych obszarach występują grunty orne lub tereny zabudowane nie posiadające dużej wartości przyrodniczej. Na analizowanym obszarze ani w jego pobliżu nie występują żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614). Tereny te nie były również proponowane do objęcia ochroną. Dolina Potoku Bijasowickiego, jako część doliny Wisły, stanowi korytarz ekologiczny, jednak nie był on wyznaczany w oficjalnych dokumentach. Zadrzewienia śródpolne położone na wschód i zachód od ul. W. Jagiełły posiadają podwyższoną wartość przyrodniczą i mogłyby zostać uznane za użytki ekologiczne.

Na analizowanym terenie występuje zróżnicowany krajobraz. W części zachodniej dominują tereny rolnicze w typie wielkoobszarowych gruntów rolnych. Na obszarach położonych za zachód i na północ od granic planu widoczny jest krajobraz miejski z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, zabudową przemysłową KWK Piast oraz zabudową usługową (kościół i market). W rejonie ul. W. Jagiełły dominuje krajobraz rolniczy wsi typu ulicówka, a dalej (zarówno po stronie zachodniej, jak i wschodniej, w dolinie Wisły) krajobraz rolniczy wielkoobszarowych gruntów rolnych. Ciekawym elementem krajobrazu są zadrzewienia śródpolne po zachodniej stronie ul. W. Jagiełły, zadrzewienia łąkowe rosnące po jej wschodniej stronie oraz drzewa rosnące po obu stronach tej ulicy. Ładnie prezentuje się budynek, w którym znajdują się różne miejskie instytucje (biblioteka, straż miejska). Generalnie na analizowanym obszarze nie występują elementy zdecydowanie negatywnie oddziałujące na krajobraz. Co więcej, do jego cech pozytywnych, zaliczyć należy dalekie otwarcia widokowe związane z ukształtowaniem terenu, rolnicza zagospodarowanie oraz liczne zadrzewienia. Na obszarze objętym planem nie występują zabytki ujęte w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego, ani w Gminnej Ewidencji Zabytków. Brak jest tu również stanowisk archeologicznych. Jednak zgodnie ze SUIKZP ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczono tu strefę ochrony konserwatorskiej B7 pośredniej ochrony konserwatorskiej w całości na terenach B1.MN, B2.IO, B3.MN oraz w części: 1.KDZ, B4.R, B5.WS.

W wyniku powstania nowych terenów zurbanizowanych może wystąpić wpływ na wody powierzchniowe i podziemne, jednak projekt planu wprowadza odpowiednie zapisy dotyczące odprowadzania ścieków. Wyjątek stanowi droga klasy KDZ, która będzie przecinała Potok Bijasowicki. Na dzień dzisiejszy nie wiadomo w jaki sposób zostanie zaprojektowana droga. Realizacja obiektów drogowych wyższych klas obligatoryjnie wymaga zrealizowania szczegółowych rozwiązań w dziedzinie odprowadzania wód z powierzchni drogi. Standardowo dla tego typu dróg stosuje się rozwiązania, które pozwalają na zachowanie ciągłości cieków, nie przewiduje się więc zagrożenia z tym związanego. Gleby oraz rolnicza przestrzeń produkcyjna zostaną przekształcone i zdegradowane na skutek urbanizacji. W wyniku realizacji ustaleń planu zmianie ulegnie topoklimat

obszaru z typowego dla terenów rolnych na charakterystyczny dla obszarów zabudowanych, miejski. Największe zmiany zajdą w przyrodzie obszaru pomiędzy ul. Węglową, ul. Królowej Jadwigi i ul. W. Jagiełły. Obecnie występują tu grunty orne, projekt planu wskazuje natomiast tereny zabudowy mieszkaniowej oraz usług sportu i rekreacji, a także drogi klasy dojazdowa i wewnętrzna. W południowej części tego obszaru wskazano przebieg drogi klasy zbiorczej KDZ. Zdecydowana większość tego terenu zostanie zurbanizowana, projekt pozostawia jedynie niewielki pas zieleni urządzonej, który ma oddzielać drogę klasy KDZ od terenów mieszkaniowych. Wprowadzenie zabudowy w miejscach wskazanych w projekcie planu, które na dzień dzisiejszy użytkowane są w sposób rolniczy (głównie grunty orne), spowoduje zmianę w środowisku roślinnym. Zaobserwować będzie można między innymi zanikanie roślinności naturalnej na rzecz gatunków obcych, wprowadzonych jako zieleni towarzysząca, w szczególności przy zabudowie mieszkaniowej. Duża część obszaru ulegnie zmianie w kierunku terenów jednolitej, zwartej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, charakterystycznej dla dzielnic podmiejskich. Roślinność i zwierzęta związane do tej pory z gruntami rolnymi zostaną z nich wyparte. Na obszarach obecnie zurbanizowanych konsumpcja ustaleń planu nie spowoduje zmian stanu środowiska przyrodniczego, ponieważ zakłada ona utrzymanie dotychczasowego charakteru zabudowy i zagospodarowania, a struktura funkcjonalno-przestrzenna tego obszaru jest praktycznie ukształtowana. Nowe drogi klasy dojazdowej i wewnętrzne będą służyły obsłudze posesji mieszkaniowych, w związku z czym nie wskazuje się tu żadnych zagrożeń wynikających z nadmiernego ruchu. Drogi te zostały zaplanowane na gruntach ornych, zatem nie przewiduje się dewastacji wartościowych siedlisk przyrodniczych. Duże zmiany w przyrodzie ożywionej spowoduje przeprowadzenie drogi klasy zbiorczej, gdyż przecina ona zadrzewienie łąkowe w zakolu Potoku Bijasowickiego na wschód od ul. W. Jagiełły oraz zadrzewienie śródpolne na zachód od tej ulicy. Są to jedyne tego typu zadrzewienia w tej okolicy, tak więc ich eliminacja będzie miała duży wpływ na stan przyrody ożywionej. Należy jednocześnie zauważyć, że przebieg tej drogi był planowany już we wcześniejszych dokumentach miejskich i założeniach związanych z budową trasy S1. Poza likwidacją zadrzewień łąkowych po wschodniej stronie ul. W. Jagiełły nie przewiduje się innych zmian zagospodarowania, które miałyby wpływ na stan przyrody ożywionej. Wskazane w tej części obszaru tereny z możliwością zabudowy obejmują grunty już w dużej mierze zainwestowane (zabudowa wzdłuż ul. W. Jagiełły, oczyszczalnia itp.).

Reasumując realizacja ustaleń planu pociągnie za sobą duże zmiany zagospodarowania w części zachodniej obszaru, gdzie w miejscu gruntów ornych powstaną tereny zabudowane. Duże zmiany nastąpią również w związku z budową drogi klasy zbiorczej, której przeprowadzenie będzie związane z likwidacją dwóch zadrzewień. Na skutek realizacji ustaleń planu krajobraz zmieni się głównie w części zachodniej i centralnej analizowanego obszaru. Obecnie występuje tu krajobraz rolniczy, zaś na skutek realizacji analizowanego opracowania znacznie przeważać krajobraz miejski.

Wzrost stopnia urbanizacji może nieznacznie wpłynąć na jakość powietrza atmosferycznego na skutek niskiej emisji. Zagrożenie ze strony układu komunikacyjnego na tym etapie ocenia się na niewielkie, gdyż wszystkie wskazane w projekcie planu nowe drogi będą miały niskie klasy techniczne, które zwykle nie stanowią źródeł znaczących zanieczyszczeń. Jedyne droga klasy zbiorczej, która będzie prowadziła większy ruch może powodować zwiększoną emisję zanieczyszczeń i ponadnormatywnego hałasu. W trakcie prowadzenia prac projektowych dotyczących drogi KDZ, konieczne będzie przeanalizowanie jej dokładnego wpływu na te aspekty. Bez informacji o dokładnych parametrach obwodnicy nie sposób prognozować poziomu emitowanych zanieczyszczeń, trzeba jednak zauważyć, że przy drodze tej klasy mogą one wystąpić. Należy podkreślić, że bez względu na formę powstawania zanieczyszczeń, to na przedsiębiorcach lub inwestorach spoczywał będzie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, obowiązek ograniczenia tego negatywnego oddziaływania. Oddziaływanie drogi klasy KDZ winno zostać szczegółowo przebadane na etapie projektowym i w raporcie oddziaływania na środowisko. W związku z innymi funkcjami nie przewiduje się szczególnego pogorszenia jakości klimatu akustycznego. Na analizowanym obszarze nie wyróżnia się terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych, natomiast w związku z występowaniem zagrożeń powodziowych wprowadzono odpowiednie zabezpieczenia.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

W analizowanym planie zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Na etapie oceny projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na cele, przedmiot ochrony oraz integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000, w związku z czym nie ma potrzeby wprowadzenia rozwiązań alternatywnych.

11. LITERATURA

- Absalon D. i inni, „Mapa sozologiczna w skali 1:50 000 Arkusz M-34-63-C „Oświęcim”, Przedsiębiorstwo „GEPOL, Poznań, 1996;
- Absalon D. i inni, „Mapa hydrologiczna w skali 1:50 000 Arkusz M-34-63-C „Oświęcim”, Przedsiębiorstwo „GEPOL” Poznań, 1996;
- Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;
- Dane Górnośląskiej Regionalnej Sieci Sejsmologicznej;
- Gatlik J., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Oświęcim, PIG, Warszawa 2002;
- Gromadzki M. (red.), Ptaki. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków, Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2004;
- Gruszczyński S., Motyka J., Mikołajczak J., Kasprzak A., 2014: Potrzeba wdrożenia zintegrowanego systemu monitorowania i dozowania wód kopalnianych do rzeki Wisły. Przegląd Górniczy nr 8;
- Gumiński R., Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce, Przegląd Meteorologiczny i Hydrologiczny, Warszawa 1948;
- strona internetowa Głównego Urzędu Statystycznego - <http://www.gus.pl>
- Guzik O. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, 1 : 50 000, ark. Oświęcim, PIG, ,1958;
- Informacja o stanie środowiska 2007, 2008, 2009 WIOŚ Katowice, 2009;
- Jubileusz „Piasta” [w:] Kompania Węglowa. Listopad 2015 – 10(76);
- Jureczka J. i in., 2005: Atlas geologiczno-złożowy polskiej i czeskiej części Górnośląskiego Zagłębia Węglowego. PIG, MŚ. Warszawa;
- Jureczka J., Martinec P., 2005: Rozwój utworów węglonośnych karbonu Górnośląskiego Zagłębia Węglowego. [w:] Geologia i zagadnienia ochrony środowiska w regionie górnośląskim. Mat. LXXVI Zjazdu PTG. Rudy k. Rybnika;
- <http://www.powodzbierun.pl/powodzie-w-bieruniu,2010.html>;
- Kondracki J., Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa 1998;
- Krysowska M., 1967: Objasnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski. WG, Warszawa;
- Mapa geologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Kraków. WG, 1980;
- Mapa Hydrogeologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Kraków WG, 1980;
- Marcinek R.: Wielki Staw Bieruński i jego pozostałości, strona internetowa Urzędu Miasta Bieruń;
- Materiały do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia pod nazwą Droga ekspresowa S1 odcinek węzeł Kosztowy II – węzeł Suchy Potok w Bielsku-Białej, Ekosound S.C. w Sosnowcu, grudzień 2007;
- Ocena aktualności obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Bierunia opracowane przez PPSUiR TERPLAN, Katowice;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Bieruń opracowane przez firmę EKOID, Katowice, 2010 r.;
- Pilecka E., 2015: Rola tektoniki w oddziaływaniu na powierzchnię wysokoenergetycznej sejsmiczności w GZW. Przegląd Górniczy Nr 2;

- Pilecka E., Szermer-Zaucha R., 2012: Statystyczna analiza wpływu lokalnej tektoniki związanej z wysokoenergetyczną sejsmicznością na szkody w obiektach budowlanych na terenie KWK „Piast”. Przegląd Górniczy Nr 3;
- Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Matuszkiewicz W. [red], Warszawa, 1995;
- Państwowa Służba Hydrogeologiczna – strona internetowa PIG, <http://www.psh.gov.pl> ;
- Parusel. J[red], Korytarze ekologiczne w województwie śląskim, CPDGS, Katowice 2007;
- Plan gospodarki odpadami dla miasta Bieruń na lata 2010-2013; Albeko, Bieruń, grudzień 2009;
- Program ochrony środowiska miasta Bieruń na lata 2010-2013 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2014 - 2017; Albeko, Bieruń, 2009;
- Program małej retencji dla Województwa Śląskiego – aktualizacja 2016 r. Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach;
- Prognoza wpływu eksploatacji na powierzchnię w okresie 2015-2030. Mapa w skali 1 : 10 000. Oddział KWK Piast-Ziemowit Ruch Piast;
- Prognoza oddziaływania na środowisko zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ul. Korczaka i Parku Północnego. <http://bip.umtychy.pl/index.php?action=PobierzPlik&id=12760>;
- Raport oddziaływania na środowisko w związku z wydobywaniem węgla kamiennego ze złoża Piast, Geoproserwis, Jaworzno, 2009;
- Raport z wykonania map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego. Załącznik 1: Projekt ISOK – raport z zakończenia realizacji zadania 1.3.2. – przygotowanie danych hydrologicznych w zakresie niezbędnym do modelowania hydraulicznego. Raport końcowy. Warszawa 2011 r.;
- Rózkowski A. [red.], Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia; 1 : 100 000. PIG, Warszawa;
- Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Skrzypczyk L. [red], Warszawa;
- Mapa Geośrodowiskowa Polski, 1 : 50 000, ark. Oświęcim, PIG, Strzezińska K, Formowicz R. 2002;
- Sporysz G., 2009: Ocena stanu zagrożenia metanowego w południowo-wschodniej części Górnośląskiego Zagłębia Węglowego. Rozprawa doktorska, promotor: prof. dr hab. inż. Nikodem Szlązak. AGH Kraków;
- Szermer-Zaucha R., Pilecka E., 2012: Szkody górnicze powstałe po wysokoenergetycznych wstrząsach w KWK „Piast” w okresie 09.02.2010 – 14.03.2012. Warsztaty 2012 z cyklu „Zagrożenia naturalne w górnictwie”;
- Topografia Bierunia z 1636 r. – mapa; Bieruń i okolice na fragmencie mapy wojskowej Śląska Christiana Friedricha von Werde z 1749 r. – mapa [w:] Kaczmarek R., Myszor J. [red.], 2007: Bieruń: monografia historyczna. Bieruński Ośrodek Kultury;
- Waloryzacja przyrodnicza gminy Bieruń, Zakład badawczo-usługowy „Ekos”, Bieruń, 2012 r.
- Wasilewska M., 2007: Struktura zmienności parametrów złóż węgla kamiennego w wybranych kopalniach Górnośląskiego Zagłębia Węglowego. Rozprawa doktorska, promotor: dr hab. inż. Jacek Mucha. AGH Kraków;
- Walczykiewicz T., 2011: Monografia powodzi – Wisła maj-czerwiec 2010. IMGW PIB. http://shp.org.pl/Seminaria/20_04_2011/Wisla_10.pdf;
- Zebranie danych o obciążeniu układu komunikacyjnego – w trakcie wizji w terenie w wybranych fragmentach miasta oraz dane udostępniane przez P.... Inkom w Katowicach (natężenia ruchu pojazdów na wybranych odcinkach dróg krajowych i wojewódzkich DK 44, DW 931 oraz DW 934 w okresach marzec – maj 2010 r. oraz z lat 2005 – 2010 (patrz załącznik);
- Informacje dotyczące jakości środowiska:
- Adrianek Z., Skowronek K., 2005: Stan gleb w województwie śląskim w oparciu o wyniki badań przeprowadzonych przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą w Gliwicach.

Aktualizacja programu ochrony środowiska dla miasta Bierunia na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021. ALBEKO Opole, 2014.

Bohatkiewicz J. i in., 2015: Program Ochrony Środowiska Przed Hałasem dla Województwa Śląskiego do roku 2018 dla terenów aglomeracji, położonych wzdłuż odcinków dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pociągów rocznie. Zarząd Województwa Śląskiego. Katowice 2015.

Jubileusz „Piasta” [w:] Kompania węglowa nr 10 (76), listopad 2015. Katowice.

Piętnasta roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim, obejmująca 2015 rok. WIOŚ Katowice, 2016.

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Bieruń. Agencja Użytkowania i Poszanowania Energii Sp. z o.o. Łódź 2014.

Program ochrony powietrza dla terenu byłej strefy bieruńsko-pszczyńskiej województwa śląskiego, gdzie stwierdzone zostały ponadnormatywne poziomy substancji w powietrzu. Biuro Studiów i Pomiarów Proekologicznych „Ekometria” Sp. z o.o. w Gdańsku. Zarząd Województwa Śląskiego, październik 2013.

Sprawozdanie z pomiaru monitoringu pól elektromagnetycznych nr: 254/2012. Bieruń, ul. Granitowa. WIOŚ Katowice, 2012.

Sprawozdanie z pomiaru monitoringu pól elektromagnetycznych nr: 320/2015. Bieruń, ul. Granitowa. WIOŚ Katowice, 2015.

Stan jakości powietrza w województwie śląskim w 2015 roku. WIOŚ Katowice

Średni dobowy ruch pojazdów silnikowych na sieci dróg krajowych i wojewódzkich w 2015 r. Transprojekt-Warszawa Sp z o.o., na zlecenie GDDKiA w ramach Generalnego Pomiaru Ruchu w 2015 r.

Wyniki badań wód powierzchniowych – rzeki, 2015 rok. WIOŚ Katowice.

Wyniki badań wód powierzchniowych – rzeki, 2014 rok. WIOŚ Katowice.

Wysocka M., Chałupnik S., i in., 2012: Obserwacje zmian ekshalacji radonu w rekultywowanym osadniku kopalnianych wód dołowych. Prace Naukowe GIG Nr 1/2012.

12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot. 1 Zabudowa usługowa poza północno-zachodnią granicą obszaru

Fot. 3 Grunty orne w zachodniej części obszaru

Fot. 2 Ul. Węglowa, północna granica opracowania

Fot. 4 Teren przewidywany pod usługi sportu i rekreacji, widoczna zabudowa wielorodzinna poza północną granicą opracowania

Fot. 5 Teren oczyszczalni ścieków po wschodniej stronie ul. W. Jagielły

Fot. 6 Zadrzewienia tęgowe po wschodniej stronie ul. Jagielły

Fot. 7 Budynek mieszczący różne instytucje miejskie przy ul. W. Jagielły

Fot. 8 Widok na osadnik oczyszczalni ścieków, na drugim planie dolina Wisły

Fot. 9 Zadrzewienia śródpolne po zachodniej stronie ul. W. Jagielły

Fot. 11 Ul. W. Jagielły w południowej części obszaru

Fot. 10 Widok na szymb KWK Piast (poza granicami obszaru objętego mpzp)

Fot. 12 Dolina Potoku Bijasowickiego i Wisły we wschodniej części obszaru